

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 23. juni 2005

./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering notat og grundnotat om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler.

Med venlig hilsen

Hanne Lauger

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet/ 5. og 8. kontor

J.nr. PD6011/EU20/1690

20. juni 2005

PLM/AFF/EMFJ/LBRO

FVM 281

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning om ændring af bilag I, del B i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler

Kommissionen har den 8. juni 2005 fremsendt forslag til Kommissionens forordning om ændring af bilag I, del B, i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91.

Forslaget skal behandles i en procedure III i Den stående Komité for Økologisk Landbrug. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle forslaget på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Forslaget forventes sat til afstemning ved møde i Den Stående Komité for Økologisk Jordbrug den 1. juli 2005.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Muligheden for at anvende ikke-økologiske foderstoffer i økologisk jordbrugsproduktion udløber den 24. august 2005. Med forslaget vil det i en overgangsperiode være muligt at anvende ikke-økologiske foderstoffer, når producenterne kan godtgøre, at de ikke er i stand til at fremskaffe udelukkende økologisk foder.

Inden for en periode på 12 måneder må der, når der ikke kan skaffes økologisk foder, fodres med nedenstående procentandele ikke-økologisk foder:

Til drøvtyggere: 5 % i perioden fra den 25. august 2005 til den 31. december 2007.

Til øvrige dyr: 15 % i perioden fra den 25. august 2005 til 31. december 2007.

10 % i perioden fra den 1. januar 2008 til 31. december 2009.

5 % i perioden fra den 1. januar 2010 til 31. december 2011.

Syntetiske vitaminer

Muligheden for efter dokumentation af behov og efter tilladelse fra den kompetente myndighed at anvende syntetiske vitaminer til drøvtyggere, der er identiske med naturlige vitaminer af typen A, D og E udløber den 31. december 2005. Med forslaget vil muligheden for at anvende syntetiske vitaminer til drøvtyggere blive gjort permanent og kravet om behovsdokumentation og tilladelse bortfalder dermed.

Regeringen kan støtte forslaget. Regeringen anser det for nødvendigt, at dyrenes fysiologiske behov og velfærd fortsat tilgodeses ved at kunne anvende syntetiske vitaminer. Danmark fremlagde i Den Stående Komité for Økologisk Landbrug i oktober 2004 sammen med Sverige en rapport, der konkluderede, at der på trods af forskning på området ikke har vist sig brugbare alternativer til syntetiske vitaminer.

Regeringen er principielt imod at overgangsordninger forlænges gang på gang, uden at der tages stilling til, om der er tilstrækkelige mængder af fodergrupper eller specifikke afgrøder til rådighed i fællesskabet, men anerkender, at der i særlige situationer fortsat kan være et behov for at kunne anvende ikke-økologisk foder.

Regeringen agter på den baggrund, at støtte Kommissionens forslag, idet man arbejder for, at Kommissionen forpligter sig til en revision af forordningens bilag II, del C om fodermidler i efteråret, at Kommissionen skal afgøre, om der er tilstrækkelige mængder af de enkelte foderemner tilgængelige i EU, at fodergrupper eller specifikke afgrøder, herunder korn, hvoraf der er tilstrækkelige mængder til rådighed i fællesskabet udgår af bilag II, at der på et tidligere tidspunkt indføres krav om 100% økologisk foder til drøvtyggere og andre dyr, at den tilladte procentandel af ikke-økologisk foder til andre dyr end drøvtyggere sættes ned, samt at reglerne i øvrigt ikke medfører ekstra byrder for erhverv og myndigheder.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet/ 5. og 8. kontor

J.nr. PD6011/EU20/1690

20. juni 2005

PLM/AFF/EMFJ/LBRO

FVM 281

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning om ændring af bilag I, del B i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler

Resumé:

Forslaget vedrører mulighed for anvendelse af syntetiske vitaminer på permanent basis samt forlængelse af overgangsperioden, hvor der kan anvendes ikke-økologiske foderstoffer i økologisk produktion, når producenterne kan godtgøre, at de ikke er i stand til at fremskaffe udelukkende økologisk foder.

Baggrund

Kommissionen har den 8. juni 2005 fremsendt forslag til Kommissionens forordning om ændring af bilag I, del B, i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91.

Forslaget fremsættes med hjemmel i art. 13 i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler.

Forslaget skal behandles i en procedure III i Den stående Komité for Økologisk Landbrug. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle forslaget på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Forslaget forventes sat til afstemning ved møde i Den Stående Komité for Økologisk Jordbrug den 1. juli 2005.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet, idet der er tale om ændringer til en eksisterende retsakt.

Formål og indhold

Ikke-økologiske foderstoffer

Muligheden for at anvende ikke-økologiske foderstoffer i økologisk jordbrugsproduktion udløber den 24. august 2005. Med forslaget vil det i en overgangsperiode være muligt at anvende ikke-økologiske foderstoffer, når producenterne kan godtgøre, at de ikke er i stand til at fremskaffe udelukkende økologisk foder.

Inden for en periode på 12 måneder må der, når der ikke kan skaffes økologisk foder, fodres med nedenstående procentandele ikke-økologisk foder:

Til drøvtyggere: 5 % i perioden fra den 25. august 2005 til den 31. december 2007.

Til øvrige dyr: 15 % i perioden fra den 25. august 2005 til 31. december 2007.

10 % i perioden fra den 1. januar 2008 til 31. december 2009.

5 % i perioden fra den 1. januar 2010 til 31. december 2011.

Syntetiske vitaminer

Muligheden for efter dokumentation af behov og efter tilladelse fra den kompetente myndighed at anvende syntetiske vitaminer til drøvtyggere, der er identiske med naturlige vitaminer af typen A, D og E udløber den 31. december 2005. Med forslaget vil muligheden for at anvende syntetiske vitaminer til drøvtyggere blive gjort permanent og kravet om behovsdokumentation og tilladelse bortfalder dermed.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om forslaget.

Gældende dansk ret

Området er reguleret af reglerne i RFO 2092/91 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler som ændret ved RFO 1804/1999, KFO 2277/2003, KFO 2254/2004 samt bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion nr. 244 af 2. april 2004 med senere ændringer (økologibekendtgørelsen).

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark. Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har lovgivningsmæssige konsekvenser, da der vil skulle foretages konsekvensændringer i bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion.

I Danmark er det tidligere vurderet, at der er tilstrækkeligt med økologisk hvede, spelt, byg, havre, tritcale og afledte produkter fra disse samt tilstrækkeligt økologisk grovfoder. Det

har derfor siden 1. september 2004 ikke været tilladt at anvende de nævnte fodermidler som ikke-økologiske i Danmark.

Høring

Forslaget har været i høring i § 2- udvalget (landbrug).

Fagligt Fælles Forbund har i den forbindelse bemærket, at der ikke bør gives forlængelser for anvendelse af konventionelt foder i økologisk produktion med henvisning til, at der i mange EU-lande er en overproduktion af økologisk foder, herunder Danmark. Danmark har på den baggrund ikke brug for en fristforlængelse, og da der er overskud i Danmark, er der mulighed for at eksportere disse produkter til andre lande. Det bemærkes endvidere, at der skal igangsættes en undersøgelse af, hvor stor en mængde af de forskellige foderprodukter, der samlet set bliver produceret i EU, samt at afdække behovet for foderprodukterne. Fagligt Fælles Forbund bemærker endeligt, at det ikke er optimalt, at man 14 år efter ikrafttrædelsen af Rådets forordning 2092/91, fortsat accepterer at der kan anvendes ikke-økologisk foder i den økologiske produktion. Det anbefales på den baggrund, at der fra den 24. august 2005 kun fodres med 100 % økologisk foder for art kunne anvende EU's økologimærke.

Fødevarerministeriet skal hertil bemærke, at det ikke umiddelbart har været muligt at verificere oplysningen om, at der skulle være tale om overproduktion i Danmark af økologisk foder.

Landbrugsraadet bemærker, at overordnet finder organisationerne det vigtigt, at overgangsbestemmelserne generelt udfases og herunder ikke mindst at Kommissionen, medlemsstaterne og kontrolorganerne klart signalerer, at man ikke ønsker at forlænge overgangsordningerne gang på gang. Det er samtidigt meget væsentligt, at reglerne administreres og fortolkes ens i alle medlemslandene, og at de er underlagt de samme kontrolforanstaltninger. Der ønskes derfor som udgangspunkt ingen nationale særregler på området.

Landbrugsraadet bemærker endvidere, at organisationerne finder det positivt, at det med forslaget gøres til en permanent mulighed at anvende syntetiske vitaminer, da det er organisationernes erfaring, at der kan opstå sundheds- og dyrevelfærdsmæssige problemer som følge af vanskeligheder med at opfylde dyrenes fysiologiske behov. Landbrugsraadet støtter derfor muligheden for brug af syntetiske vitaminer i økologisk produktion.

Endvidere bemærker Landbrugsraadet, at forslaget kun er en ændring af overgangsperioden for undtagelsesmuligheden, hvor der kan tillades en begrænsende brug af ikke-økologisk foder i løbet af overgangsperioden. Det findes beklageligt, at der ikke er opbakning i EU til at efterleve økologi-forordningen og arbejde for at nå muligheden om 100 % økologisk fodring tidligere end 2011. Forslaget vurderes som ikke at være ambitiøst nok, men demotiverende i bestræbelserne på at udnytte arealer med økologiske foderafgrøder og dermed opnå en økologisk

fodring. Landbrugsraadet bemærker, at der ikke bør arbejdes for en forlængelse af overgangsperioden.

Landbrugsraadet bemærker også, at Kommissionen bør anerkende, at der skal stemmes uafhængigt om forslaget vedrørende foder og forslaget om vitaminer, således at de to forslag holdes adskilt, og at der ikke er tale om en fælles afstemning.

Såfremt der ikke sker adskillelse af de to forslag, opfordrer Landbrugsraadet til, at det fra dansk side sikres, at Kommissionen sikrer, at målsætningen er at anvende foder af økologisk oprindelse ved at udelukke brug af ikke-økologiske fodergrupper eller specifikke afgrøder. Det bemærkes også, at Kommissionen skal afgøre, om der er tilstrækkelige mængder af den enkelte økologiske fodergruppe tilgængelig i EU, således at det ikke er det enkelte kontrolorgan, der vurderer om der er tilstrækkelig økologisk foder. Det anføres, at medlemslandene i den forbindelse bør være forpligtede til at fremskaffe dokumentation, hvis de ikke mener, at et givet økologisk fodermiddel er til rådighed, og at dokumentationen skal dække hele EU og ikke være geografisk betinget. Endeligt bemærkes det, at Kommissionen fortsat skal sikre udfasningen af andre konventionelle fodergrupper, der fremgår af bilag II, del C på baggrund af et videnskabeligt grundlag og høring af den europæiske foderindustri, og at Kommissionen bør sikre en evaluering af den økologiske fodersituation to gange årligt således, at der sikres konstant fokus på situationen og derved en motivering for at anvende økologisk foder.

Fødevarerministeriet skal hertil bemærke, at det vurderet, at der umiddelbart er flertal for det foreliggende forslag. Hvis forslagene opdeles vurderes det som sandsynligt at der er kvalificeret flertal for den del, som vedrører anvendelse af ikke-økologisk foder, hvorimod det ikke vurderes som givet, at der vil kunne opnås flertal for den del, der vedrører vitaminer. En opdeling af forslaget vurderes på den baggrund ikke som værende mulig.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan støtte forslaget. Regeringen anser det for nødvendigt, at dyrenes fysiologiske behov og velfærd fortsat tilgodeses ved at kunne anvende syntetiske vitaminer. Danmark fremlagde i Den Stående Komité for Økologisk Landbrug i oktober 2004 sammen med Sverige en rapport, der konkluderede, at der på trods af forskning på området ikke har vist sig brugbare alternativer til syntetiske vitaminer.

Regeringen er principielt imod at overgangsordninger forlænges gang på gang, uden at der tages stilling til, om der er tilstrækkelige mængder af fodergrupper eller specifikke afgrøder til rådighed i fællesskabet, men anerkender, at der i særlige situationer fortsat kan være et behov for at kunne anvende ikke-økologisk foder.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det vurderes, at en del medlemslande finder, at der er et behov for at kunne anvende syntetiske vitaminer for at kunne tilgodese dyrenes fysiologiske behov. Det vurderes endvidere, at de fleste medlemslande fortsat finder det nødvendigt i et vist omfang at kunne bruge ikke-økologiske foderstoffer i økologisk jordbrugsproduktion, da de ikke har tilstrækkelige økologiske foderstoffer til rådighed. Nogle medlemslande har udtrykt ønske om, at udfasningen først påbegyndes den 31. december 2005. Ønsket er begrundet i hensynet til ikke at iværksætte ændringerne midt i en vækstsæson. Forslaget forventes vedtaget med kvalificeret flertal, hvori Danmark indgår.

Forslaget forventes sat til afstemning ved møde i Den Stående Komité for Økologisk Jordbrug den 1. juli 2005.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.